horizont

KULTÚRNO - SPOLOČENSKÝ MESAČNÍK OBCE RUDŇANY

ROČNÍK XXVI. ČÍSLO 8 OKTÓBER 2019 NEPREDAJNÉ

„Nie je jeseň ako jeseň“

Ktoré ročné obdobie je najkrajšie? Niekto povie, že má rád jar, pretože je všetko v rozpuku, iný zas inklinujú k letu a jeho teplým slnečným lúčom. Ale čo jeseň? Mnohí si pri pomyslení na tretie ročné obdobie spomenú na ranné hmly, opadané listy, o ktoré sa treba postarať a razom pokrútia hlavou, že jeseň určite nie je najkrajšou. Avšak práve jeseň hýri farbami. Hmlisté i mrazivé rána premieňajú krajinu na striebristú krásu. A práve strieborná je farbou najkrajšou, pretože zdobí sluchy našich najdrahších. Tak ako jeseň vytvára umelecké diela ako krásnu paletu, tak aj človek vo svojej jeseni je skvostným výtvorom. Dnešná spoločnosť často zabúda na človeka, ktorý obetoval svoj život práci, starostlivosti o rodinu i blízkych. Starý človek je z pohľadu mnohých mladých iba príťažou a tak keď ho už nepotrebujú, nemá im čo ponúknuť, odložia ho ako nadbytočnú hračku do domova dôchodcov. Striebrom popretkávané vlasy však ešte neznamenajú, že človek stratil zdravý úsudok, že nám už nemá čo odovzdať. Múdrosť, ktorú celý život získaval, má práve teraz najvyššiu hodnotu. Láska sa v starobe znásobuje a šťastný úsmev rozžiari nejedno smutné a utrápené srdce. Starý otec či stará mama sú ozajstnou pokladnicou životnej skúsenosti, múdrosti a oddanosti v bolesti i radosti, a preto by mali mať v každej rodine úctyhodné miesto. Nezabúdajme na nich a trávme spolu s našimi staršími čo najviac času. Niekedy stačí naozaj málo, milé slovo, či pohľad, drobný prejav vďačnosti. Nič iné ku životu ani nepotrebujú. Chcú len pocítiť, že ich má niekto rád a že niekomu na tomto svete na nich ešte záleží.

Milí naši oslávenci, dovoľte mi poďakovať sa vám za váš úsmev, za vaše vľúdne a prívetivé slovo, za každú dobre mienenú radu. Želám vám zdravie, ale hlavne si prajem, aby ste nám mladým ešte dlhé roky odovzdávali svoje skúsenosti a pomáhali nám kráčať po ceste dobra a úcty.

Mgr. Lucia Bodzionyová

Poslanci na slovíčko ...

V októbrovom čísle mesačníka Horizont sme o slovo požiadali pána Mgr. Slavomíra Sirka, predsedu komisie Ochrany verejného poriadku.

1. Predstavte nám Vašu komisiu a jej členov.

Som predsedom komisie ochrany verejného poriadku. Jej členmi sú náčelník obecnej polície Mgr. Štefan Súkeník, člen obecnej polície Erik Plešavský, poslanec obecného zastupiteľstva p. Milan Šarik a p. Marián Tešík. Sú to ľudia, ktorí majú s uvedenou problematikou bohaté skúsenosti. Komisia má za úlohu riešiť problematiku verejného poriadku v súčinnosti s obecnom políciou, jej náčelník riadi, koordinuje a kontroluje činnosť MOPS a obecných hliadok.

2. Myslíte si, že je postačujúci výkon obecnej polície v tak veľkej obci ako sú Rudňany?

Nemyslím, že je postačujúci, musíme však vychádzať z personálnych a finančných možností obce.

3. Ako riešite vstup do obce (Zabíjanec, 5RPII), aby nedochádzalo k incidentom zo strany našich spoluobčanov?

Na základe viacerých podnetov a sťažností sme museli hlavne v letnom období prázdnin riešiť tento problém. Najprv boli problémy pri vstupe do obce v časti Zabíjanec, čo sme sa snažili riešiť v inkriminovanom čase členmi MOPS, nakoľko to situácia počas prázdnin dovoľovala, keďže nebola potrebná ich prítomnosť v centre obce a v okolí školských zariadení. Neskôr sa začali problémy cestou do susednej obce Poráč v časti cesty od zastávky 5 RP 2 po časť obce Ždiarik. Tu sa to riešilo zamestnancami aktivačných prác, ktorí znovu v inkriminovanom čase dohliadali na uvedený úsek. Treba zdôrazniť a podotknúť, že pôsobili hlavne ako prevencia. V obidvoch prípadoch dochádzalo k hádzaniu kameňov do chodcov prechádzajúcich peši, cyklistov, v neposlednom rade do motorových vozidiel a čo bolo najhoršie vytváraniu rôznych prekážok z obrovských kameňov a dreva, čo môže spôsobiť vážnu dopravnú nehodu a s tým spojené ďalšie škody na majetku a hlavne na zdraví. Neviem, koľko z týchto incidentov bolo oficiálne hlásených na OO PZ Markušovce, čo je dosť dôležité, pre nasadenie síl a prostriedkov štátnej polície. Preto apelujem na všetkých, ktorí sa so spomínanými problémami stretnú, nech neváhajú podať oznámenie. Telefonické oznámenia a sťažnosti starostovi obce a poslancom sú nepostačujúce. Ešte raz zdôrazňujem, polícia koná na základe analýzy oznámení, ich množstva a závažnosti. I napriek tomu mi chýba väčšia participácia Policajného zboru na ochrane verejného poriadku v obci a to intenzívnejšími hliadkami OO PZ, PMJ OPP KR PZ Košice a v neposlednom rade aj dopravnými hliadkami. Myslím, že obec s ohľadom na počet obyvateľov a demografické zloženie to jednoznačne potrebuje.

4. Čo ako predseda komisie by ste chceli zlepšiť, zmeniť? Čo Vám v obci chýba?

Viem, že v obci vo všeobecnosti prevláda nespokojnosť s prácou obecnej polície. Na ich čiastočnú obhajobu musím povedať, že plnia množstvo rôznych úloh a pokynov starostu obce, ktoré zo strany radového občana nie sú možno až tak viditeľné a tie plnia k maximálnej spokojnosti. Mne osobne a občanom obce určite chýba bližší kontakt s ľuďmi, jednoducho byť viac ľuďom na očiach, byť viditeľní, niektoré časti obce prechádzať aj peši. Byť na miestach, a v čase, ktoré si to vyžadujú. Situáciu by určite pomohol riešiť aj kvalitnejší kamerový systém a umiestnenie kamier na miestach, ktoré to vyžadujú. Na záver musím podotknúť, že vyjadriť nespokojnosť občanov s prácou obecnej polície je jednoduché a sčasti aj oprávnené, ale koľkí pri akomkoľvek probléme využívajú ich služby? Nebuďme ľahostajní a buďme nápomocní. Akékoľvek sťažnosti, debaty o rôznych incidentoch v obci na ulici nič neriešia.

Ďakujeme Vám za odpovede a želáme Vašej komisii veľa úspechov.

Mgr. Katarína Duľová

Informátor OcÚ

Uznesenia zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva zo dňa 16.09.2019

Uznesenie OcZ č. 120/2019
OcZ schvaľuje program 11. zasadnutia obecného zastupiteľstva

Uznesenie OcZ č. 121/2019
OcZ schvaľuje do návrhovej komisie PhDr. Evu Krajňákovú, PhD., Mgr. Mariána Vytykáča

Uznesenie OcZ č. 122/2019
OcZ schvaľuje za overovateľov zápisnice p. Helenu Dunkovú, Mgr. Lukáša Bodzionyho

Uznesenie OcZ č. 123/2019
OcZ berie na vedomie Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti č. 04/2019/OcZ

Uznesenie OcZ č. 124/2019
OcZ schvaľuje bezplatný prevod vlastníctva nehnuteľného majetku v správe Ministerstva obrany SR – Skladový areál Rudňany pozostávajúci zo stavieb, pozemkov a príslušenstva zapísaný na LV č. 579 v k.ú Rudňany

Uznesenie OcZ č. 125/2019
OcZ schvaľuje povodňový plán záchranných prác obce Rudňany s pripomienkami

Uznesenie OcZ č. 126/2019
OcZ súhlasí so zabezpečením úveru od VÚB a.s. určeného na financovanie investičných zámerov obce (Rekonštrukcia stĺpov a vedenia obce Rudňany), ktorého prijatie bolo schválené uznesením OcZ č. 104/2019 a to vo forme vystavenia vlastnej blankozmenky Dlžníka – Obce Rudňany a podpísania dohody o vyplňovacom práve k blankozmenke uzavretej medzi Dlžníkom a Veriteľom

Uznesenie OcZ č. 127/2019
OcZ schvaľuje za nového nájomníka 2-izbového bytu s. č. 125/4 p. Jozefa Krestiana

Uznesenie OcZ č. 128/2019
OcZ
A. berie na vedomie
žiadosť starostu obce Rudňany, Žiadosť o dotáciu v rámci „Schémy na podporu budovania infraštruktúry pre alternatívne palivá“
a) Názov projektu: „Výstavba nabíjacej stanice pre elektromobily v obci Rudňany“
B. konštatuje, že ciele predkladaného projektu sú v súlade s platným programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja a s Územným plánom obce Rudňany.
C. schvaľuje
a) predloženie žiadosti o dotáciu za účelom realizácie projektu
„Výstavba nabíjacej stanice pre elektromobily v obci Rudňany“,
b) zabezpečenie realizácie projektu obcou po schválení Žiadosti o dotáciu,
c) spolufinancovanie projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov, t. j. vo výške 250,-€ (odhadovane celkové oprávnené výdavky projektu predstavujú výšku maximálne 5 000,-€) a zároveň financovanie prípadných neoprávnených výdavkov, ktoré vzniknú v priebehu realizácie projektu.

Banícky cech Rudňany

20. rokov Baníckeho cechu Rudňany

Dňa 21.09.2019 Banícky cech Rudňany spolu s Obecným úradom v Rudňanoch usporiadali v Spoločenskej sále Obecného úradu v Rudňanoch oslavy 20. výročia založenia Baníckeho cechu Rudňany.

Banícky cech Rudňany bol založený 16.09.1999 skupinou bývalých zamestnancov organizácie Želba, a.s., Spišská Nová Ves, závod

Rudňany v zložení: Ing. Cyril Kacvinský, Ing. Kornel Malatinský, Anton Šarík, Miroslav Blišťan, Ing. Vladimír Klaučo, František Štefkovič a Karol Dugas. V súčasnosti má Banícky cech Rudňany 115 členov.

Slávnostné oslavy sa začali hymnickou piesňou „Zdar Boh hore“, ktorú zaspievala spolu s prítomnými ženská spevácka skupina Rudnianka. Oslavy otvoril predseda BC Rudňany Ing. Cyril Kacvinský, ktorý privítal hostí z družobného mesta Bukowno na čele s primátorom mgr. inž. Miroslavom Gajdziszewskym, predsedu Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska Ing. Erika Sombathyho,delegáciu Baníckeho cechu Slovinky na čele s predsedkyňou Gabrielou Kopnickou, delegáciu Gemerského baníckeho spolku „Bratstvo“ na čele s predsedom Ing. Dušanom Oravcom, CSc., zástupcu Tovarišstva poráčskeho baníctva Ing. Vladimíra Ďuršu a zástupcu Baníckeho spolku Spiš Ing. Pavla Kubičára.

Po slávnostnom otvorení nasledovala báseň prednesená Ing. Ondrejom Kozákom, ktorú vytvoril zvlášť k tomuto výročiu Baníckeho cechu Rudňany.

Starosta Obce Rudňany Bc. Rastislav Neuvirth privítal prítomných hostí a členov Baníckeho cechu Rudňany a vo svojom príhovore poukázal na doterajšiu činnosť Baníckeho cechu Rudňany pri zachovávaní baníckych tradícií v obci Rudňany.

Históriu baníctva v Rudňanoch vo svojej prednáške predstavil Ing. Michal Kapusta, tajomník BC Rudňany. Poukázal na bohatú históriu baníctva v oblasti Rudnian, predtým Koterbachy. Prvá zmienka o osade Rudňany je z 11. marca 1360 v listine vydanej Spišskou kapitulou. Táto prvá písomná zmienka je všeobecne akceptovaná v historickej spisbe. Samozrejme, že sa predpokladá dobývanie nerastných surovín na tomto území už dávno predtým. Dobývali sa tu spočiatku vzácne kovy (striebro) a meď, neskôr železné a medené rudy, ortuť a baryt. Ložisko komplexných železných rúd v oblasti Rudnian a Poráča patrilo po výstavbe Nového priemyselného závodu (NPZ) medzi najväčšie závody v bývalom Československu a v Európe. V roku 1978 bola na závode v Rudňanoch dosiahnutá ťažba 983 700 ton, čo bol trojnásobok predvojnovej ťažby a súčasne i najvyššia ročná ťažba v histórii závodu. Uznesením vlády ČSFR č. 440/1990 a uznesením vlády SR č. 246/1991 bol vyhlásený a schválený útlmový program pre odvetvie rudného baníctva. Závod Rudňany bol následne zaradený do útlmového programu vplyvom negatívnych hospodárskych výsledkov v rokoch 1991 – 1992. V marci 1993 bola definitívne zastavená ťažba železných rúd a neefektívne ťažobné a úpravarenské celky závodu boli zahrnuté do plánu likvidácie. V prevádzke zostala iba šachta Poráč a ťažba barytov z obzoru nad štôlňou Rochus. Následníkom akciovej spoločnosti Želba sa stala spoločnosť SABAR, s.r.o., Markušovce, založená v roku 1999, kedy bol podaný návrh na konkurz organizácie Želba, a.s., Spišská Nová Ves. Hlavnou náplňou organizácie SABAR, s.r.o. je výrobná činnosť spočívajúca v ťažbe a úprave barytov. Výstupom je široký sortiment mletých barytov a barytových drtí.

Históriu vzniku Baníckeho cechu Rudňany a jeho doterajšiu činnosť objasnil prítomným predseda Baníckeho cechu Rudňany Ing. Cyril Kacvinský. Ako je už vyššie uvedené, Banícky cech Rudňany založilo 7 bývalých zamestnancov organizácie Želba, a.s., Spišská Nová Ves, závod Rudňany. Patril medzi prvé banícke spolky a cechy na Slovensku. Hovoril o aktivitách baníckeho cechu, kde okrem iných aktivít patrí organizovanie tradičných šachttágov. Najdôležitejšia je však spolupráca s obcou Rudňany, snaha o zachovanie objektov po baníckej činnosti. Medzi najvýznamnejšie objekty a pamiatky v Rudňanoch patria portály štôlní Rochus, Krížová a Terézia, ťažná veža šachty Mier, ale aj rímskokatolícky kostol svätého Klementa, zvonica a najnovšie aj tzv. „tlupáreň“ (miesto, kde boli umiestnené pozostatky zahynutých baníkov), ktorá sa nachádza v

blízkosti portálu štôlne Krížová. Významným počinom je vytvorenie archívu baníctva v budove zdravotného strediska. Musíme tu tiež spomenúť pamätník obetí banských nešťastí, ktorý bol postavený v roku 1998 z iniciatívy bývalého starostu Obce Rudňany Miroslava Blišťana. Z novších aktivít baníckeho cechu a obce je vytvorenie baníckeho námestia s vystavenými banskými a úpravarenskými mechanizmami.

Zakladajúcim členom Baníckeho cechu Rudňany odovzdali starosta Obce Rudňany Bc. Rastislav Neuvirth a Ing. Michal Kapusta ďakovné listy. Okrem zakladajúcich členov bol tento ďakovný list odovzdaný aj Ing. Arpádovi Kavečankymu, bývalému predsedovi Gemerského baníckeho spolku „Bratstvo“ a zástupcom prítomných družobných spolkov a cechov a ženskej speváckej skupine Rudnianka.

Predseda Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska Ing. Erik Sombathy odovzdal Baníckemu cechu Rudňany medailu Svätej Barbory, za aktívnu činnosť pri zachovávaní baníckych tradícii. Baníckemu cechu Rudňany, k jeho 20. výročiu, zablahoželali tiež zástupcovia družobných spolkov a cechov.

Na záver osláv 20. výročia založenia Baníckeho cechu Rudňany zaznela banícka hymna, po ktorej nasledovala slávnostná večera a spoločenské posedenie pri hudbe.

Ing. Michal Kapusta
tajomník Baníckeho cechu Rudňany

Návšteva z partnerského mesta Bukowno

V dňoch 20.9.2019 až 22.9.2019 navštívila našu obec štvorčlenná delegácia z nášho partnerského mesta Bukowno. Tvorili ju Burmistrz (primátor) mesta Bukowno p. Mgr. Ing. Mirosław Gajdziszewski, predseda poslancov p. Edmund Gmitruk, poslanci p. Zdzisław Dolezy a p. Sylwester Andrzej MAJDA. Počas troch dní, strávených prevažne v našej obci, si mohli naši hostia pozrieť začaté obecné projekty, banské pamiatky a zúčastnili sa futbalového zápasu našich žiakov, ktorí práve v ten deň vyhrali 32:0. V sobotu popoludní sa zúčastnili osláv 20.výročia Baníckeho cechu Rudňany.

Celá návšteva sa niesla v znamení družných rozhovorov i rád pre dobré fungovanie obecnej samosprávy.

Mgr. Lucia Bodzionyová

Naši seniori

Dňa 14.09.2019 sa naša organizácia zúčastnila zájazdu do Poľska. Navštívili sme zábavný park Inwald, kde sú postavené miniatúry stavieb sveta. Nachádza sa tam napríklad zmenšenina Bieleho domu, Eifelovej veže či Ruskej pagody. Druhou zastávku bola Kalvária Zebrzydowska, odkiaľ si naši členovia odniesli príjemný duchovný zážitok. Zájazdu sa zúčastnilo 42 členov.

Anna Offeritzová

Materská škola 5RPII

PROJEKT NP PRIM

Materská škola 5RPII Rudňany je zapojená od 1. 11. 2018 do projektu NP PRIM – podpora predprimárneho vzdelávania deti z marginalizovaných rómskych komunít I. Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

V MŠ 5RP II pracuje s deťmi školský špeciálny pedagóg. Cieľom jeho činnosti je optimalizovať vzdelávací a osobnostný vývin detí, t.j. prispieť k úpravám či zlepšeniu ich výkonov, respektíve zabrániť ich ďalšiemu zhoršovaniu a predchádzať poruchám správania, alebo zmierniť ich prejavy rozvíjaním vnútorných predpokladov na učenie, ovplyvňovaním podmienok na učenie. V prvom rade vykonáva s deťmi depistáž a potom stimuláciu. Depistáž je mapovanie špecifických oblastí vývinu detí v prostredí MŠ zachytávajúce čiastkové oslabené oblasti vývinu, ktoré je vhodné pred nástupom do školy ešte rozvíjať. Veľký dôraz v predškolskej príprave detí je nutné klásť na prevenciu a včasnú intervenciu, preto je v rámci depistáže potrebné realizovať skríning deficitov čiastkových funkcií, ktorý realizujeme podľa modelu rakúskej psychologičky Brigitte Sindelar.

Tento projekt je pre deti z marginalizovaných komunít mimoriadne prospešný. Koncoročné diagnostikovanie deti prebiehalo podľa kritérií národného projektu. Deti v MŠ 5RPII Rudňany vykázali zlepšenie a boli dôkladnejšie pripravení nastúpiť do základnej školy.

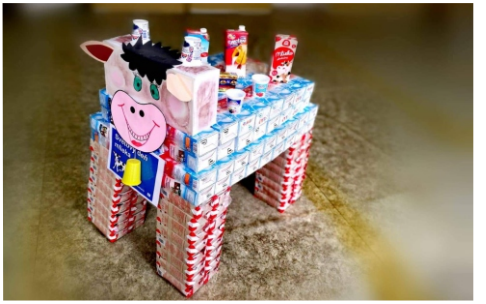
Záverom môjho diagnostikovania bolo, že tento projekt je pre tieto deti plnohodnotný, užitočný a pomáha sa deťom zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia adaptovať k majorite a zaradiť sa do bežnej spoločnosti.

Mgr. Zdenka Tkáčová
školský špeciálny pedagóg

Základná škola

Dňa 25.9.2019 si žiaci prostredníctvom tematického dňa pripomenuli Medzinárodný deň mlieka, ktorý sa oslavuje už od roku 1957, pod záštitou Medzinárodnej mliekarskej federácie. Vďaka predmetovým vzťahom si žiaci v 4. B na hodinách slovenského jazyka, matematiky, prírodovedy a výtvarnej výchovy spestrili tento deň zmysluplnými činnosťami t.j. čítali príbeh ako putuje mlieko od kráv až do obchodu, počítali príklady s mliečnou tématikou, popisovali časti tela kravy, aký má význam mlieko a mliečne výrobky pre zdravý vývoj detí a v neposlednom rade vyrábali z plastových téglikov a papiera kravičku, ktorú potom vystavili v jedálni základnej školy.

Mgr. Lenka Grausová

V 1. A triede sa 25. 9. 2019 obliekli aj s pani učiteľkou do bielych tričiek a priniesli si výbornú mliečnu desiatu. V rámci jednotlivých vyučovacích hodín žiaci pozreli DVD – Mliečna cesta, počítali na matematike s mliečnymi výrobkami, vymaľovali kravičku, ozdobili kravičku aj s pomocou písmena A, za pomoci strihania a lepenia jednu kravičku vyrobili. V tento deň si deti jednu kravičku v Spišských Tomášovciach aj adoptovali, jej meno je Adelka a pôjdu ju naživo pozrieť ku koncu školského roka.

Mgr. Silvia Glevická

Dňa 27.9. 2019 sa žiaci našej školy zúčastnili okresných majstrovstiev v cezpoľnom behu. Družstvo chlapcov reprezentované Ladislavom Horváthom, Ladislavom Borákom a Stanislavom Horváthom obsadilo spomedzi 16 škôl pekné 7. miesto. Družstvo dievčat v zložení Laura Červeňáková, Štefánia Orlovská a Diana Stanislavová sa umietnilo na 9. mieste. Najúpešnejšími jednotlivcami boli Ladislav Horváth a Diana Stanislavová.

Mgr. Tomáš Karabin

Spojená škola

September je rozbehový mesiac a tak ako každý rok, aj v tomto roku bol naplnený vypĺňaním triednej dokumentácie, odovzdávaním tabuliek do eduzberu a ďalších „zberov" a pritom nesmeli učitelia zabúdať na adaptáciu žiakov na školské prostredie po prázdninách, aby opäť začali pracovať na plný výkon. V tomto mesiaci sme si plánovali školské akcie na celý školský rok 2019/2020, formovali sa záujmové krúžky.

Pekné septembrové počasie sme využili na uskutočnenie jesenného pobytu v prírode pre žiakov 1.-4.ročníka, ktoré zorganizovali p. učiteľky - Hovancová , Marciová a Zúdorová a pre žiakov 5.- 9.ročníka p. Kamencová, Štocková a Hudáček.

Ing. M. Malecová

Škola hrou

O tom, že chémia a fyzika môžu byť aj zábavné sa presvedčilo 150 detí zo Spojenej školy v Rudňanoch. Dňa 30.9.2019 sa zúčastnili fyzikálnej a chemickej show, kde ich čakalo množstvo zaujímavých pokusov, efektov, reakcií a fyzikálnych javov.

Počas vystúpenia si vyrobili napr. magnetický sliz, tečúci piesok, neviditeľné guličky, horiace bubliny i toroidný vír... Časť experimentov si mohli odskúšať i sami žiaci.

Lektorom zo spoločnosti Škola hrou s.r.o ďakujeme za zaujímavé podnety a ukážky zo sveta chémie a fyziky.

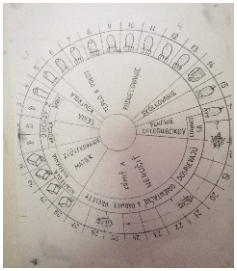
Organizátori akcie: p. uč. Mgr. Zúdorová a Mgr. Bakošová.

Pre dnešný rozhovor sme prišli do včelína pána Jaroslava Kučmu.

Ako dlho sa venujete tomuto krásnemu koníčku, ako ste k tomu prišli? Ste v nejakom zväze?

Áno som v Slovenskom zväze včelárov. Jedna vec je však smutná, mladí to robiť nechcú. Keď som ja začínal bolo nás tu v Rudňanoch 20 včelárov, teraz nás ostalo 6. So včielkami som začínal sám od seba a učil som sa na vlastných chybách. Bol som samouk. Venujem sa tomu už 35 rokov. Prvé včelstvo som mal od Ing. Cvengroša z Rudnian. Je to môj veľký koníček, to človek nemôže brať ako zárobok. Pre včelára nie je prvotný med, ale opeľovacia činnosť, to je najdôležitejšie. Niekedy včelárom platili za to, že prišli so včelami do sadu. Teraz je to naopak.

Kedy točíte med a ktorý je najžiadanejší?

Niekedy sa vytáčalo pravidelne v polovici júna. Teraz je žiaľbohu taká doba, že maliny nám vyhynuli, to bola prvá znáška z malín. Tohto roku som točil prvýkrát až začiatkom júla. Niekedy sa stáča dvakrát, trikrát, niekedy vôbec. Sú čoraz slabšie roky, čo sa týka znášky medu. Na rodinu pripadne priemerne 10 – 15 kg medu. V Starej vode som mal aj 40kg medu na rodinu, no keď je slabý rok tak ani kilo. Tento rok bola tzv. melicitóza- cementový med, to je med, ktorý sa nedá vytočiť. Ani starí včelári také niečo nepamätajú. K najžiadanejším medom patrí tmavý teda živicový med, ten je aj najdrahší. Každý med časom scukornatie, vtedy je kvalitný.

Dokrmujete včely?

Áno cukrom. Na jednu rodinu 10 kg cukru.

Aký úžitok máte zo včiel okrem medu?

Propolis a vosk. Propolis sa využíva na všetko - na rany, kloktanie pri bolestiach hrdla...

Každá rodina má svoju kráľovnú...

Áno, každá rodina má svoju kráľovnú-matku. Ona vyletí len raz za život z úľa na oplodnenie. Je väčšia a dlhšia ako ostatné včely, značíme si ju. Denne matka-kráľovná nakladie až 2000 vajíčok.

Je to krásny koníček, ale včielky vyžadujú aj určitú starostlivosť. Veľa času trávite vo včelíne?

Hlavne na jar po prvom prelete včiel, to je od polovice apríla do prvého slnovratu do Jána, vtedy sa roja. V jednej rodine pred slnovratom je aj 60 tisíc včiel. Najzaujímavejšia je jar, človek keď sem príde a vidí ako začnú vyletovať, keď začínajú nosiť peľ, to znamená, že je všetko v poriadku. Ja to nevnímam ako robotu, pre mňa je to relax, chodím sem rád.

Ďakujeme za krásny rozhovor a želáme veľa, veľa sladkých medových rokov.

K.Duľová, M. Malecová

„RUDŇANSKÝ BANÍČEK“

Dňa 17.08.2019 sa na štadióne OŠK Rudňany uskutočnil 1. ročník prípravkárskeho turnaja najmenších futbalistov pod názvom „RUDŇANSKÝ BANÍČEK“. Turnaja sa zúčastnili družstvá z Kežmarku, Spišskej Novej Vsi, Jamníka, Spišského Hrušova, Smižian a domácich Rudnian. Chlapci a dievčatá súťažili v dvoch vekových kategóriách: a to U11 (ročník narodenia 2009 a mladší) a U9 (ročník narodenia 2011 a mladší). Z víťazstva sa na turnaji tešili chlapci z Kežmarku, ktorí suverénne ovládli všetky svoje zápasy. Naši najmenší sa vo veľmi ťažkej konkurencii nestratili a vzorne bojovali v každom zápase, za čo im veľmi pekne ďakujeme.

O dva týždne neskôr sa naši najmenší predstavili na turnaji v Jamníku, kde súperili vo finále s chlapcami z Jamníka. Podali veľmi veľký bojovný výkon, ale nakoniec po výsledku 3:4 ,tento zápas prehrali a obsadili tak krásne druhé miesto.

Sme veľmi radi, že sa v našej obci pracuje veľmi dobre s mládežou a naša práca sa odzrkadľuje na našich deťoch, ktorí sa dokážu porovnávať s futbalistami z veľkých miest a dedín. Ďakujeme preto všetkým trénerom, organizátorom a v neposlednom rade rodičom, že sa podieľajú na práci s mládežou v našej obci.

Mgr. Dávid Farkašovský

Výsledkový servis mužstiev OŠK:

A-mužstvo

08.09.2019
ŠK Strážske – OŠK Rudňany 0:2
Góly - Lipták, Slejzák
14.09.2019
OŠK Rudňany – TJ SLAVOJ Kr. Chlmec 2:1
Góly - Bdžoch, Rychnavský
22.09.2019
TJ Družstevník Cejkov – OŠK Rudňany 1:3
Góly - 2x Slejzák, Sedláček
28.09.2019
OŠK Rudňany – 1. ŠK TATRAN Spišské Vlachy 2:0
Góly - 2x Slejzák

Tabuľka A-mužstvo:

1 Slávia TU Košice 11 10 1 0 47:4 **31**
2 OŠK Rudňany 11 9 2 0 33:12 **29**
3 MFK Spartak Medzev 11 7 1 3 31:19 **22**
4 ŠK Strážske 11 7 1 3 27:20 **22**
5 FK Čaňa 11 7 1 3 21:16 **22**
6 FK Kechnec 11 6 2 3 30:11 **20**
7 FK Geča 73 11 5 1 5 22:20 **16**
8 MFK Ťahanovce 11 5 1 5 26:33 **16**
9 TJ Družstevník Cejkov 11 5 0 6 19:30 **15**
10 1. ŠK TATRAN Sp. Vlachy 11 4 2 5 14:21 **14**
11 AFK Topoľany 11 4 0 7 19:34 **12**
12 OŠK Pavlovce nad Uhom 11 3 1 7 19:24 **10**
13 MFK Sobrance 11 2 1 8 18:27 **7**
14 FK TATRA Sokoľany 11 2 1 8 17:29 **7**
15 TJ Slavoj Kr. Chlmec 11 2 0 9 12:30 **6**
16 MFK Veľké Kapušany 11 1 3 7 6:31 **6**

Najlepší strelec A-mužstva – Tomáš BDŽOCH, Samuel LIPTÁK – 8 gólov

B-mužstvo
01.09.2019
OFK Matejovce n/ Hornádom - OŠK Rudňany 2:4
Góly - 3x Stanislav Erik, Hozza
08.09.2019
OŠK Rudňany – OKŠ Spišský Hrušov 2:1
Góly - Steiner Patrik, Stanislav Erik
15.09.2019
MFK Gelnica - OŠK Rudňany 2:4
Góly - Stanislav Erik, Steiner Matúš, Steiner Patrik, Hozza
28.09.2019
TJ Baník Hnilčík – OŠK Rudňany 2:4
Góly - 2x Stanislav Erik, 2x Hozza

Tabuľka B-mužstvo:

1 OŠK Rudňany 9 7 0 2 27:14 **21**
2 TJ Baník Poráč 8 6 1 1 21:9 **19**
3 OKŠ Spišský Hrušov 9 6 0 3 23:17 **18**
4 FK 56 Iliašovce 9 5 2 2 16:21 **17**
5 OŠK Hnilčík 9 5 1 3 33:15 **16**
6 TJ Slov. Raj Sp. Tomášovce 9 4 2 3 20:16 **14**
7 MFK Gelnica 9 2 1 6 10:19 **7**
8 OŠK Slovinky 9 1 1 7 16:30 **4**
9 OFK Jaklovce (odstúpené) 0 0 0 0 0:0 **0**
10 OFK Matejovce nad Hor. 9 0 0 9 6:31 **0**

Najlepší strelec B-mužstva – Erik STANISLAV - 13 gólov

U19-dorast
07.09.2019
OŠK Rudňany – TJ Baník Poráč 2:4
Góly - Mrovčák, Vincenty
14.09.2019
OŠK Teplička – OŠK Rudňany 2:4
Góly - Temnňuk, Mrovčák, Dudjak, Borák
21.09.2019
OŠK Rudňany – OFK Matejovce n/ Hornádom 6:0
Góly - 2x Temňuk, 2x Mrovčák, Vincenty, Dudjak
29.09.2019
OŠK Slovinky – OŠK Rudňany 1:13
Góly - 3xMrovčák, 2xTemňuk, 2xPavlík, Hrušovský, Dudjak, Macej, 3x vlastný

Tabuľka U19-dorast:

1 TJ Baník Poráč 6 5 0 1 48:10 **15**
2 OŠK Rudňany 6 5 0 1 35:9 **15**
3 OŠK Teplička 6 4 1 1 27:11 **13**
4 TJ Spartak Bystrany 5 4 1 0 24:8 **13**
5 FK Olcnava 6 3 0 3 30:15 **9**
6 TJ Sokol Chrasť nad Hor. 5 2 0 3 13:23 **6**
7 TJ Štart Hrabušice 6 2 0 4 19:34 **6**
8 TJ Družstevník Odorín 62 0 4 17:32 **6**
9 OFK Matejovce nad Hor. 6 1 0 5 9:25 **3**
10 ŠK Breznovica Letanovce (odstúpené)0 0 0 0 0:0 **0**
11 OŠK Slovinky 6 0 0 6 5:60 **0**

Najlepší strelec U19 – Oliver MROVČÁK – 8 gólov

U15-žiaci
07.09.2019
FK SNV B – OŠK Rudňany 3:2
Góly - Fabiny M., Fabiny B.
21.09.2019
OŠK Rudňany – FK 56 Iliašovce 32:0

Góly - 8x Mikuš, 7x Mód, 5x Fabiny Matej, 4x Neuvirth, 2x Dobranský, 2xDunka, 2x Borák Š., Borák M., Fabiny B.

27.09.2019
FO SLOVAN Markušovce – OŠK Rudňany 1:2
Góly - Stanislavová, Mód

Tabuľka U15-žiaci:

1 TJ SŠM Bystrany 9 8 1 0 60:5 **25**
2 OŠK Rudňany 8 7 0 1 64:9 **21**
3 FK Spišská Nová Ves B 8 7 0 1 61:17 **21**
4 FK Olcnava 8 7 0 1 46:15 **21**
5 TJ Štart Hrabušice 8 4 1 3 39:25 **13**
6 OŠK Slovinky 9 4 0 5 40:27 **12**
7 TJ Družstevník Odorín 8 4 0 4 27:22 **12**
8 Slovan FO Markušovce 9 3 1 5 33:37 **10**
9 ŠK Breznovica Letanovce 8 3 0 5 21:28 **9**
10 OTJ Jamník 9 2 1 6 25:48 **7**
11 OŠK Teplička 8 1 3 4 25:19 **6**
12 TJ Spišské Tomášovce 8 0 1 78:40 **1**
13 FK 56 Iliašovce 8 0 0 8 1:158 **0**

Najlepší strelec U15 – Tomáš MÓD – 18 gólov

P. Mrovčák

Policajné okienko

V období mesiacov jún až september príslušníci Obecnej polície zistili a objasnili 17 priestupkov z toho 4 priestupky proti majetku podľa §-u 50 ods.1 zákona č.372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, 5 priestupkov na úseku podnikania podľa §-u 24 ods.1 zákona č.372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov (nedovolený predaj) porušením VZN č.3/2011,a 8 priestupkov proti verejnému poriadku podľa §-u 48, zákona č.372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov (4 porušenia VZN č.3/2019 o čistote obce, 4 porušenia VZN č.3/2013 o podmienkach predaja, podávania a používania alkoholických nápojov na území obce Rudňany) . Priestupky boli riešené v blokovom konaní , príp. napomenutím.

- Dňa 5.6.2019 bola zistená krádež drevnej hmoty z lesného porastu v časti nad 5RP II, ktorej sa dopustil mladistvý J.H. Nakoľko sa jednalo o trestný čin podľa §-u 212/2d Trestného zákona , krádež drevnej hmoty bola odovzdaná OO PZ Markušovce k ďalšej realizácií.

- V dňoch 18.6.2019 až 20.6.2019 hliadka ObP vykonávala zvýšený dohľad nad verejným poriadkom v obci, ako aj v okolí Slovenskej pošty počas poberania dávok sociálneho zabezpečenia.

- Dňa 7.7.2019 policajti ObP zabezpečovali verejný poriadok a pokojný priebeh športovo-kultúrneho podujatia na futbalovom ihrisku.

- Dňa 8.7.2019 bol oznámený nález mobilného telefónu zn. Samsung v časti Zimné, dňa 10.7.2019 po zistení majiteľa bol uvedený MT vrátený.

- Dňa 12.7.2019 o čase os 14,30 hod do 16,30 hod policajti ObP poskytli asistenciu pracovníkom Slobody zvierat pri kontrole podmienkach chovu psov v časti 5 RPII a Zabijanec.

- V dňoch 17.7.2019 až 19.7.2019 hliadka ObP vykonávala zvýšený dohľad nad verejným poriadkom v obci, ako aj v okolí Slovenskej pošty počas poberania dávok sociálneho zabezpečenia.

- Dňa 26.8.2019 bola členom MOPS zistená krádež drevnej hmoty v časti Zabijanec, ktorej sa dopustili mladiství M.H,K.H a P.H. Ves riešená v kompetencii ObP.

- Dňa 28.8.2019 hliadka ObP zabezpečovala verejný poriadok a riešenie parkovania pri štadióne OŠK počas futbalového stretnutia Rudňany – Podbrezová.

- Dňa 12.9.2019 policajti ObP vykonávali dohľad nad verejným poriadkom počas vydávania potravinových balíčkov sociálnej pomoci.

Mgr. Štefan Súkenník, náčelník ObP

Kam za kultúrou?

- 3. 10. – 3. 11. 2019 sa v Spišskom osvetovom stredisku uskutoční výstava regionálnej výtvarnej súťaže Detstvo bez násilia. Vystavené budú aj práce žiakov našej základnej školy.

- 15. 10. 2019 o 18:00 sa v Malom kostole v Spišskej Novej Vsi uskutoční koncert barokovej hudby z Nemecka a zo Spiša.

- 20. 10. 2019 o 18:00 sa v letohrádku Dardanely v Markušovciach pripravuje výnimočný klavírny koncert viedenských študentov Wefersa, Hermanna, Nemschkala.

- 20. 10. 2019 môžete absolvovať Strašidelnú noc v ZOO.

- 23. 10. 2019 o 19:00 vás Kino Úsmev v Levoči pozýva na Talkshow Petra Marcina.

- 26. 10. 2019 o 15:00 Dom kultúry Mier uvedie Farby tanca, pestrý tanečný program (rôzne štýly orientálnych, cigánskych, gruzínskych tancov a LED show).

- ZO SZCH EXOTY Spišská Nová Ves usporiada 1. – 3. 11. 2019 oblastnú výstavu exotického vtáctva v priestoroch bývalej SOŠ baníckej v Spišskej Novej Vsi.

- 9. 11. 2019 o 14:30 a 17:30 Kino Mier v Spišskej Novej Vsi pripravuje pesničkové predstavenie pre deti 5. výročie Smejko a Tanculienka: Všetko najlepšie!

- 11. 11. 2019 o 18:00 Dom kultúry Mier uvedie voľné pokračovanie divadelnej hry Tri letušky v Paríži pod názvom Pyžamo pre šiestich.

- 22. 11. 2019 o 19:00 v Kultúrnom dome v Smižanoch uvedú koncert filmovej hudby s Mirkou Partlovou a Jánom Slezákom - Magická filmová hudba.

T. Hozzová

Spoločenská rubrika

Narodenie a úmrtie obyvateľov v septembri 2019

Narodenie		23/19	Úmrtie		4/1
z toho	muži	14/11	z toho	muži	2/0
	ženy	9/8		ženy	2/1

Stav obyvateľstva k 30.9.2019		
spolu	z toho	
4674/2805	muži 2347/1385	ženy 2327/1420

Spomienka

„Stále je ťažko a smutno nám všetkým, nič nie je také, ako bolo predtým. Všade okolo chýba tvoj hlas, mal si rád život, my teba a ty nás. Čas plynie ako tichej rieky prúd, kto ťa mal rád nemôže zabudnúť. Tak, ako voda svojim tokom plynie, krásna spomienka na teba nikdy nepominie.“

Dňa 15. októbra
si pripomenieme štvrté výročie úmrtia nášho otca, manžela, starého otca
Františka Laciňáka.

S láskou a úctou spomína manželka Agnesa, synovia František, Daniel a Jaroslav, vnuci Rastislav, Jaroslav, Roland a ostatná rodina a známi

Spomienka

„Slza v oku, v srdci žiaľ, čo drahé nám bolo, to nám osud vzal. Bez teba už žiť musíme, no v srdciach našich ťa navždy nosíme…“

Dňa 1. novembra
si pripomenieme prvé výročie od úmrtia nášho priateľa, syna, brata a otca
Mariána Laciňáka.

So smútkom v srdci spomínajú mama, bratia, priateľka so synmi a ostatná rodina a známi

Spomienka

„Čas plynie ako tichej rieky prúd, kto Ťa mal rád, nemôže zabudnúť.“

Dňa 1. novembra
uplynie10 rokov odvtedy, čo sme sa navždy rozlúčili s našou mamou
Cecíliou Kalafutovou.

S láskou a úctou spomínajú synovia s rodinami

Horizont - kultúrno-spoločenský mesačník obce Rudňany, evidenčné číslo: EV 3043/09; ISSN 1339-0422; Zodpovedná redaktorka: Mária Malecová. Vydáva Obecný úrad Rudňany, Rudňany č. 234, 053 23 Rudňany; IČO: 00329533. Tel./fax: 053 449 91 02, e-mail: horizont@rudnany.sk; obec@rudnany.sk; náklad 700 výtlačkov, sadzba a tlač: Ing. Ľuboš Hladť - ACE media.